

KOMUNIKACIJOM ZA DOKUMENTACIJU – KREATIVNI I EDUKATIVNI POSTUPCI NJEGOVANJA NEMATERIJALNE KULTURE CENTRA ZA NEMATERIJALNU KULTURU ISTRE ETNOGRAFSKOG MUZEJA ISTRE

NUŠA HAUSER □ Etnografski muzej Istre – Centar za nematerijalnu kulturu Istre, Pazin

Na prvom Saboru kulture Istarske županije, održanome 2009. u Poreču, usvojena je Istarska kulturna strategija (IKS)¹ za petogodišnje razdoblje. Podijeljena na tematska područja, postavila je ciljeve uvjetovane zaključcima radnih timova koji su sudjelovali u predlaganju programa strateškog razvoja kulture Istarske županije. Usvajanjem prijedloga radnog tima za nematerijalnu kulturnu baštinu prihvaćen je prijedlog o osnivanju Centra za nematerijalnu kulturu Istarske županije pri županijskome Etnografskom muzeju Istre. Kao temeljni argument radni tim navodi obvezu prema UNESCO-u, prijedlog uvrštenja *dvoglasja tjesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja* na UNESCO-ovu Reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine čovječanstva iste godine², kao i potrebu aktualiziranja, osuvremenjivanja i razvijanja muzejskih djelatnosti.

Sukladno tome, Centar za nematerijalnu kulturu Istre Etnografskog muzeja Istre – Centro per la cultura immateriale dell'Istria del Museo Etnografico dell'Istria (CENKI-CECII/EMI-MEI) od svojega osnutka 20. lipnja 2011. u Pićnu svoje zadatke usmjerava prema jasnijem razumijevanju nematerijalne kulture i stvaranju novog prostora za njezino argumentirano prihvaćanje i predstavljanje. Pritom je ključno konkretnim postupcima osvještivati činjenicu da nematerijalna kultura podrazumijeva životnu snagu znanja i praksi koje su u konstantnom pokretu. Ona dinamično poprima nove oblike i nijanse koje joj zadaju ljudi kao odgovor na svoj ambijent, na interakciju s prirodom i s poviješću, a njezinim se vrijednostima jača svijest o važnosti poštovanja različitosti kultura i potiču kreativni potencijali.

Rad Centra zasniva se na četiri osnovne djelatnosti: znanstvenoistraživačkoj, arhivskoj i dokumentacijskoj, savjetodavnoj i edukacijskoj te na produkcijskoj. U fokusu tih resora su pripadnici lokalnih zajednica, grupe, skupine i pojedinci koji aktivno sudjeluju u tumačenju svojeg identiteta i/ili identiteta svoje zajednice. Oni su ključni čimbenik u predlaganju i određivanju načina i mjera na temelju kojih će se proučavati aspekti njihove kulture (prema postupcima i modelima njegovanja nematerijalne kulture koju propisuje i Konvencija za očuvanje i zaštitu nematerijalne kulturne baštine UNESCO-a).

Radom na tim područjima jednakim se intenzitetom potrebe i važnosti te promatranjem cjelokupnoga kulturnog konteksta njeguju i ostvaruju postojana živost tradicija i razvoj kreativnosti; dokumentiranje, pohranjivanje i analiza postojećeg materijala čiji se sadržaj primarno odnosi na prostor Istre a pohranjen je u zemlji i inozemstvu; stvaranje i razvijanje novih zbirki dokumenata; edukativni programi i savjeti za one koji se svojim radom dotiču nematerijalne kulture u Istri; organiziraju se stručni skupovi, programi i manifestacije; razvijaju se produkcija i izdavaštvo te lokalna, regionalna, nacionalna, prekogranična i međunarodna suradnja sa sadržajno bliskim strukturama i pojedincima.

Jedan od prioritarnih zadataka Centra jest da svojim institucionalnim legitimitetom potiče stvaranje i obogaćivanje respektabilnih zbirki dokumenata čiji nam sadržaj otkriva pojavnosti različitih fenomena/elemenata nematerijalne kulture Istre.³ Inzistiranje na tom segmentu rada iznimno je važno za pravovaljano razumijevanje razvoja metodologije istraživačkog rada, ali i za nužne komparativne analize te cjelovito i kvalitetno studiranje takvih predložaka. Osim toga, to je prilika da se sugeriraju i kreiraju novi modeli pohrane dokumenata, kao i otvaranje vrata pripadnicima lokalnih zajednica u tim postupcima putem edukativnih programa o dokumentiranju nematerijalne kulture koje Centar od osnutka provodi.

Uz njih (i samostalno) Centar sustavno i redovito prikuplja audio-vizualnu dokumentaciju o različitim javnim prigodama u kojima se očituju fenomeni nematerijalne kulture, kao i o onima koje u svom životu (živoj tradiciji) smatramo prioritarno važnima za dokumentiranje, a nisu izloženi javnim praksama. Na taj način ostaje dosljedan svojoj primarnoj ulozi i brizi – komunikaciji i interakciji s pripadnicima zajednica čijim se živim tradicijama (nematerijalnim kulturama) bavi.

Radionice istraživanja, dokumentiranja, kreiranja...

Edukacijskom djelatnošću CENKI je okrenut onima koji su svojim radom ili sklonostima usmjereni prema identifikiranju, definiranju, njegovanju (izvođenju) i prenošenju određenih elemenata nematerijalne kulture u Istri. Cilj mu je omogućiti kvalitetnije razumijevanje temeljnih pojmova nematerijalne kulture, detektirati njezine elemente te upoznati i primjenjivati postupke njegovanja nematerijalne kulture Istre. Također, namjera je CENKI-ja omogućivati prijenos znanja i vještina različitih fenomena nematerijalne kulture. To čini putem seminara, radionica te formalnoga i neformalnoga obrazovanja. Pritom je nezaobilazan rad na poticanju inovativnih metodologija i tehnologija u komunikaciji i obrazovanju te senzibiliziranje lokalnih zajednica (baštinika) za ciljeve i osnovne zadatke CENKI-ja. To se ostvaruje

1 http://www.istra-istria.hr/uploads/media/Istarska_kulturna_strategija.pdf

2 Valja skrenuti pozornost na podatak da spomenuta UNESCO-ova lista element *dvoglasja tjesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja* svrstava pod pojam *Two-part singing and playing in the Istrian scale* (Dvoglasno pjevanje i sviranje u istarskoj ljestvici), što je posljedica "nespretne" formulacije same nominacije Ministarstva kulture Republike Hrvatske. Istarska ljestvica (po svojoj temeljnoj prirodi) ne pronalazi mjesto u kontekstu tradicijskoga netemperiranog glazbovanja spomenutih elemenata, a i to je smo jedan od razloga. Unatoč raspravama koje je takva formulacija prijedloga izazvala u stručnim krugovima, posljedice ostaju trajno upisane na UNESCO-ovu Listu nematerijalne kulturne baštine čovječanstva (<http://www.unesco.org/culture/ich/RL/00231>). To, doduše (a paradoksalno), nije i "hrvatski slučaj" jer na stranicama Ministarstva kulture (<http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=5229>) danas nalazimo pojam *dvoglasje tjesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja*, dakle, s (logičnim) izostavljanjem istarske ljestvice.

3 Centar za nematerijalnu kulturu Istre u svojoj dokumentaciji čuva (i razvija) zbirke/fondove različitih medija, konkretno fonoteke, videoteke, filmoteke, fototeke, hemeroteke te knjižničnu i papirnatu građu.

upoznavanjem s osnovnim modelima i alatima kojima se mogu koristiti i same lokalne zajednice za dokumentiranje njima važnih pojavnosti, čime aktivno pridonose njegovanju i razvoju lokalnih nematerijalnih kulturnih specifičnosti. Do sada smo to činili redovitim održavanjem radionica dokumentiranja i istraživanja nematerijalne kulture, kao i onih koje u svojoj osnovi teže poticanju kreativnosti (živosti) konkretnih elemenata nematerijalne kulture.

Vraćanje plesa u život zajednica

U rujnu 2012. Centar za nematerijalnu kulturu Istre Etnografskog muzeja Istre u svojoj je pićanskoj središnjici pokrenuo Radionicu tradicijskih plesova Istre. U prvoj fazi održavala se pod mentorstvom Branimira Šajine – Muleša, plesača i voditelja starijih plesnih skupina Kulturno-umjetničkog društva *Ivan Fonović Zlatela* iz Kršana, a okupila je iskusne članove istarskih folklornih društava. U prvom su se ciklusu polaznici posvetili *balonu*, najizvođenijemu i najpopularnijemu tradicijskom plesu Istre, plesu čijim se (re)konstrukcijama bavi većina KUD-ova u Istri, svaki na svoj, osobit i jedinstveni način. Na toj su se prvoj radionici okupili članovi kršanskog KUD-a, Folklornog društva *Pazin* iz Pazina, Kulturno-umjetničkog društva *Dvigrad* iz Kanfanara te Kulturno-umjetničkog društva *Mate Balota* iz Raklja.

Dio je cilja u prvoj fazi radionice bio omogućiti polaznicima upoznavanje s različitostima plesnih izvođačkih praksi koje se njeguju u društvima, međusobno podijeliti radost plesa, otvoriti novi prostor za upoznavanje, učenje te stvaranje nove komunikacije i kreacije u plesnim koracima. Usto, Centar je, uz svoje suradnike, smatrao da je to dobar način stvaranja jedne plesne formacije otvorene za kreativnu manipulaciju zadanih, koreografiranih koraka folklornih društava, koja su u drugoj fazi radionice postala svojevršnim suradnicima pri mentoriranju i motiviranju javnosti. Za glazbenu pratnju bili su zaduženi iskusni svirači tradicijskih instrumenata Istre Zoran Karlič i Goran Farkaš, a njima su se, prema potrebi, pridruživali i drugi svirači.

Važnost muziciranja i utjecaj glazbovanja na ples te specifičnosti komunikacije među sviračima i plesačima neke su od ključnih tema prve faze radionice, a uvod su u drugu fazu, održanu u studenome i prosincu 2014. godine pod vodstvom istih pojedinaca. Usmjeravanjem pozornosti na marginalizirane tradicijske plesove (poput *šaltina* i *cotića*), a nakon *balona*, uslijedili su "pozivi na ples" iz raznih mjesta Istre (Potpićna, Pazina, Pićna...), kamo se odlazilo radi ostvarenja krajnjeg cilja – sveobuhvatnoga edukativnog postupka. U tim su se, naime, prilikama svi zainteresirani mogli pridružiti vraćanju plesa u život zajednice. Početna ideja o senzibiliziranju iskusnih plesača i poticanju njihove kreativnosti za novi koncept njegovanja tradicijskih plesova rezultirao je zapaženim uspjehom, na što upozorava odgovor javnosti na pozive CENKI-ja na ples.

Svakim je plesnjakom dočaran sasvim nov, zaboravljeni ambijent i nova komunikacija te postignuto novo otvaranje konkretnog prostora za života jednoga od fenomena čiji je jedini okvir postojanja zatvorena, konkretno stilizirana, organizirana i koreografirana, nepromjenjiva i fiksna inačica kulturno-umjetničkih društava. Uzmemo li u obzir činjenicu da je jedan od temeljnih modela njegovanja (*safeguarding*⁴) nematerijalne kulture poticanje kreativnosti i života takvih pojavnosti u zajednicama baštinka, a time i njihove dinamičnosti i promjenjivosti, cilj Radionice tradicijskih plesova i grupe polaznika s njihovim mentorima – plesačima i sviračima, bio je svoje nove plesne partnere potražiti upravo ondje gdje se prostor kreacije i spontanosti sasvim otvara – na plesnjacima u zajednicama različitih krajeva Istre. Namjera i želja CENKI-ja bila je tom inicijativom potaknuti redovito održavanje plesnjaka te očuvanje njihova kontinuiteta, a sve s ciljem da tradicijski plesovi Istre dobiju novi kreativni poticaj za život u javnom prostoru. Svojim edukativnim primjerom nastojali smo inspirirati i motivirati sve one koji vole ples da razvijaju upravo tu živost.

Radionica istraživanja nematerijalne kulture *Odakle smo / Di dove siamo*

Od travnja 2013. CENKI provodi i radionicu istraživanja nematerijalne kulture *Odakle smo / Di dove siamo*. Voditelji su Nuša Hauser, dokumentaristica, i Mario Buletić, kustos, djelatnici Centra za nematerijalnu kulturu Istre Etnografskog muzeja Istre i Etnografskog muzeja Istre. Okosnica sadržajnog koncepta jest istraživanje, dokumentiranje i analiza fenomena nematerijalne kulture koji se ogledaju u svakodnevici spomenutih lokacija, kao i u promišljanju kreativnog kompiliranja usvojenih znanja u reprezentativni izložbeni kontekst.

Za realizaciju praktičnog dijela, koji čini okosnicu radionice, nužno je upoznavanje polaznika s osnovama metode etnografskoga terenskog istraživanja te s upotrebom najzastupljenijih i najdostupnijih suvremenih instrumenata za bilježenje i analizu nematerijalnih pojavnosti (audiosnimači, videokamera, smartphoni, osobna računala).

Drugi je dio radionice osmišljen tako da istraživače (polaznike) osposobi za to da na temelju podataka kojima raspolaze izrade prijedlog konačnoga muzejskog postava, da kreativnim promišljanjem sadržaja i elaboracijom teme koju su odabrali, nakon definiranja prostora osmisle dizajn.

Upravo taj posljednji moment, u drugoj fazi radionice, nakon pismenog oblikovanja rezultata, donosi preciznu i konačnu kontekstualizaciju zaključaka i ideja, omogućujući pritom i susret nematerijalne kulture s materijalnom, ostvarenje holističkog pristupa promatranju teme pronalaskom predmeta koji će na najprikladniji način prezentirati istraživački proces i donijeti novu interpretaciju svakoga odabranog naslova/teme. Realizacija izložbenog postava

⁴ Bitno je upozoriti na engl. pojam *safeguarding*, koji u postupcima njegovanja nematerijalne kulture dobiva svoje temeljno značenje i svrhu. Nerijetko se, naime, zapažava činjenica da elementi žive kulture ponajprije podrazumijevaju *njegovanje*, a tek onda *očuvanje* (što bi bio primjereniji sinonim za *safeguarding*) i *zaštitu* (što je česta hrvatska inačica u službenoj komunikaciji o temi nematerijalne kulture). Centar za nematerijalnu kulturu Istre Etnografskog muzeja Istre najčešće se odlučuje za termin *njegovanje*.

podrazumijeva odradu svih predviđenih faza: od zamišljanja istražene priče u prostoru do kataloške obrade predmeta; od postavljanja same izložbe do realizacije tiskanog materijala i kataloga.

Polaznici prve radionice *Odakle smo / Di dove siamo*, održane u proljeće i jesen 2013., bili su učenici trećih razreda Gimnazije i strukovne škole *Jurja Dobrile* iz Pazina te Srednje škole *Mate Blažine* iz Labina. Timski su obradili ove teme: *Javni prostor* (kao odrednica komunikacije i odnosa zajednice); *Simboli identiteta* (inspiracije i tumačenja); *Muzika / Moda / Životni stilovi mladih* (različitosti uvjetovane afinitetima); *Hrana* (priprema i konzumacija u svakodnevici i u pretpostavljenim prilikama) te *Obrti / Zanimanja* (kao odraz identiteta pojedinca i/ili zajednice).

Izložba je postavljena u prosincu 2013. u prostorima Centra za nematerijalnu kulturu Istre u Pićnu, uz elektroničku publikaciju s pismenim radovima polaznika i kataloškim prikazom izložaka.⁵ Ona je rezultat njihovih ideja, tekstova, prikupljenih predmeta i audio-vizualne dokumentacije, a zamišljena je i dizajnirana uz našu minimalnu praktičnu pomoć i savjete.

Drugu ediciju radionice *Odakle smo / Di dove siamo* realizirali smo 2014. s učenicima Gimnazije Pula. Odlučili smo se za dva naslova unutar kojih su učenici, također u grupama, obrađivali i istraživali različite pod teme. Prva je tema bila igra, i to kao proces kroz koji iščitavamo kreativnost, transformaciju, ali i određeni kontinuitet. Diskusijom u razredu raščlanili smo je na različite specifične faktore, među kojima su tri grupe pronašle svoj interes. Druga je tema bila posvećena prostoru, no za razliku od prošlogodišnjega općeg poimanja prostora, ovog smo se puta zadržali na konkretnom primjeru – Lungomare. Riječ je o najpopularnijoj pulskoj šetnici uz more, mjestu individualne i kolektivne memorije, prostoru koji opisuje različite društvene i komunikacijske trenutke važne za lokalnu zajednicu.

Za opis i prikaz pojedinih elemenata svake glavne teme upotrijebljeni su kratki intervjui, terenske bilješke, bibliografski i *online* materijali, fotomedij i videomedij. Kao u Pazinu i Labinu, tako su i u Puli polaznici timski obrađivali zadane teme i unutar njih nalazili svoje specifične interese, no za razliku od prethodne godine, izložba je izostala zbog nedostatka vremena. Naime, rad kakav podrazumijeva radionica nije uvijek u potpunosti kompatibilan sa školskim organizacijskim sustavom, kalendarom i nastavnim programom, pa su i rezultati različitih sadržajnih kapaciteta i mogućnosti.

Pulski su se polaznici zadržali na pismenim radovima i videopriložima te na relevantnoj količini dokumentacijske građe, a s obzirom na uspješnost i tog izdanja radionice i stalnu financijsku potporu našeg osnivača i Ministarstva kulture RH, u pripremi je za tisak publikacija koja objedinjuje sve dosadašnje radove učenika istarskih srednjih škola Labina, Pazina i Pule.⁶

Sudjelovanjem u radu muzejskih djelatnika, kustosa, dokumentarista i istraživača, tom se radionicom srednjoškolicima (i struci) pružila prilika za novom popularizacijom, aktualizacijom i afirmacijom vrijednosti nematerijalne kulture Istre. Istodobno, ona svojim programom pridonosi jačanju dokumentacijskih fondova Centra, kao i razvijanju novih suradničkih potencijala. Iza nas su dvije publikacije i jedna izložba, nekoliko videoradova⁷, koje je moguće pogledati i na internetskim stranicama, te respektabilna količina različitoga dokumentacijskog materijala. Jedan od polaznika svoje je istraživanje započeto na radionici nastavio i obranio kao diplomski rad na svom sveučilišnom studiju, dok su dvoje drugih nastavili razvijati svoje interese pokrenute uz našu radionicu u sklopu svojih sveučilišnih programa.

Radionicu dokumentiranja nematerijalne kulture do sada je prošlo 76 srednjoškolaca, a ove, 2015. godine ona će se održati pri rovinjskoj Srednjoj školi *Zvane Črnja*.

Istraži, zabilježi, sačuvaj...

Radionici *Odakle smo / Di dove siamo* prethodila je ona sa studentima pulskog Sveučilišta *Jurja Dobrile* pod nazivom *Istraži, zabilježi, sačuvaj...*, koju su proveli isti voditelji – Buletić i Hauser. Riječ je o Radionici dokumentiranja nematerijalne kulture sličnog koncepta, s razlikom u sadržaju teoretskog djela, a provedena je u sklopu nastavnih programa Kulturna antropologija, Etnografija industrije te Povijesna antropologija i usmena povijest dr. sc. Andreje Matoševića.

U teoretskom djelu namjera nam je bila potaknuti nova promišljanja o nematerijalnoj kulturi putem konkretnih primjera struke i specijaliziranih istraživača: dr. sc. Lidije Nikočević (*Zašto nam je važna nematerijalna kultura i kako joj pristupiti*), dr. sc. Joška Čaleta (*Ojkanje – proces prepoznavanja vokalne tradicijske [ugrožene] izvedbene prakse u suvremenom kontekstu; iskustva s pripremom prijave za UNESCO-ovu listu*) i Darija Marušića (*Istarski etnografski mikrokozmos: Recepcija, percepcija, manipulacija*), dr. sc. Andreje Matoševića (*Etnografija podzemlja: Kako i za koga?*), Igora Jovanovića i Igora Šaponje (*Istarske sudbine: Istrani u sabirnim i zarobljeničkim logorima za Drugog svjetskog rata i poraća; Istraživačko-dokumentacijski projekt*) te Paola Parmeggianija (*Uporaba novih tehnologija u vizualnoj sociologiji*). Time smo ujedno željeli skrenuti pozornost na različite pristupe spomenutim postupcima i metodama istraživačkog procesa te motivirati polaznike koji su se na toj radionici osposobljavali za razradu ideja o istraživanju nematerijalne kulture, osnovama etnografskih metoda njezina bilježenja, analize, pohrane i širenja podataka kao rezultata njezina promatranja.

⁵ I dalje je privremeno dostupna na internetskim stranicama Centra za nematerijalnu kulturu Istre Etnografskog muzeja Istre, www.cenki-cecii.com, u rubrici Produkcija, ladica Publikacije.

⁶ Buletić, M. i Hauser N., 2015. *Odakle smo / Di dove siamo - Radionica istraživanja nematerijalne kulture / Workshop sulla ricerca della cultura immateriale*. Pazin: Etnografski muzej Istre / Museo Etnografico dell'Istria (u tisku).

⁷ Muzika i stil života: <http://youtu.be/e64ee4N3LF8>; <https://vimeo.com/118573135>; League of Legends: <http://youtu.be/NDOq3WVQqus>; Javni prostor: <http://youtu.be/3MRCEMuSRco>; Vremeplov igara: <http://youtu.be/DPrOckhsEHM>

Radionici dokumentiranja nematerijalne kulture *Istraži, zabilježi, sačuvaj...* odazvali su se studenti različitih sveučilišnih odjela (Odjela za humanističke znanosti, Odjela za studij na talijanskom jeziku te Interdisciplinarnog studija kulture i turizma), koji se svojim nastavnim programima dotiču problematike što je svojim sadržajnim konceptom obrađuje i program radionice. Rezultati radionice objavljeni su u publikaciji *Istraži, zabilježi, sačuvaj*⁸ i mogu se pogledati na internetskim stranicama CENKI-ja, u rubrici Produkcija (ladica Publikacije)⁹.

Svim svojim djelatnostima, pa tako i ovom edukativnom, CENKI sustavno razvija svoje fondove, a cilj nam je na taj način stvarati i jačati kvalitetan informacijski punkt, stvoriti nezaobilazno mjesto za svako bolje upoznavanje, komparativno proučavanje i studiranje nematerijalnih pojava Istre. Za sada smo na dobrom putu, a CENKI-jevim "snagama" nerijetko se pridružuju i vanjski suradnici koji predano rade na dokumentiranju (i digitaliziranju) materijala koji otkrivaju živu kulturu njihovih zajednica. Mreža suradnika CENKI-ja širi se iz godine u godinu, a putem različitih edukativnih akcija (pa i putem internetskih stranica koje se redovito ažuriraju i idu u smjeru konkretizacije jednog relevantnog prostora za skupljanje djela građe) redovito pozivamo sve one koji svojim interesom i/ili znanjima i informacijama mogu pridonijeti razvoju Centra za nematerijalnu kulturu Istre.

LITERATURA

1. Bonifačić, R. *Traditional singing which imitates Instrumental Music as Accompaniment to Dance (in the Region of Istria and Croatian Littoral)*. International Council for Traditional Music-Schladming, Austria, 1989.
2. Buletić, M. i Hauser N. *Odakle smo / Di dove siamo – Radionica istraživanja nematerijalne kulture / Workshop sulla ricerca della cultura immateriale*. Pazin: Etnografski muzej Istre / Museo Etnografico dell'Istria, 2015. (u tisku).
3. Buletić, M.; Hauser, N., 2012. *Istraži, zabilježi sačuvaj / Esplora, scrivi, salvaguarda*. Pazin: Etnografski muzej Istre/Museo Etnografico dell'Istria.
4. Ceribašić, N. *Hrvatsko, seljačko, starinsko i domaće. Povijest i etnografija javne prakse narodne glazbe u Hrvatskoj*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku, 2003.
5. Hameršak M.; Pleše, I.; Vukušić, A.-M. *Proizvodnja baštine – Kritičke studije o nematerijalnoj kulturi*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku, 2013.
6. Hauser, N. *Singing thin and thick- The New Possibilities of Safeguarding the Intangible Heritage*. Referat predstavljen na Godišnjoj skupštini ICTM-a (International Council for Traditional Music) u New Foundlandu (Kanada), 2011.
7. Istarskakulturnastrategija; http://www.istraistria.hr/uploads/media/Istarska_kulturna_strategija.pdf, 2009.
8. Kirschenblatt-Gimblett, B. "Intangible Heritage as Metacultural Production". *Museum International*, 56 (1-2, 52-64), 2004.
9. Kurin, R. "Museums and Intangible Heritage: Culture Dead or Alive?". *ICOM News* (4), str. 7-9, 2004.
10. Langlais, D. "Cybermuseumology and Intangible Heritage". *Intersections Conference Journal (Hybrid Entities)*, 2005.
11. Nikočević, L. "Nematerijalni aspekti baštine i njihovo mjesto u muzejima. Pogled etnologa". *Informatica Museologica* 34/3-4, Zagreb, 2003.
12. Ruggles, D. F.; Silverman, H. *Intangible Heritage Embodied*. Springer Science + Business Media, New York, USA, 2009.
13. UNESCO. Convention for the Safeguarding of Intangible Cultural Heritage, 2003; <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00006>. = usp. 2005. Zakon o potvrđivanju Konvencije o zaštiti nematerijalne kulturne baštine; <http://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/327387.html>.

Primljeno: 15. travnja 2015.

BY COMMUNICATION FOR DOCUMENTATION – CREATIVE AND EDUCATIONAL PROCEDURES OF CULTIVATING THE INTANGIBLE CULTURE OF THE CENTRE FOR THE INTANGIBLE CULTURE OF ISTRIA OF THE ETHNOGRAPHIC MUSEUM OF ISTRIA

The Centre for the Intangible Culture of Istria of the Ethnographic Museum of Istria or Centro per la cultura immateriale dell'Istria del Museo Etnografico dell'Istria (CENKI-CECII/EMI-MEI) has since its founding on June 20, 2011, in Pićan had the objective of arriving at a clearer understanding of intangible culture and the creation of a new space for a better-founded acceptance and presentation of it. The work of the Centre is founded on four basic activities. These are: academic research; archiving and documentation; advice and education; and production. At the focus of these departments are members of the local communities, groups, sets and individuals who actively take part in the interpretation of their identity and/or the identity of their community. They are the key factor in the proposal and determination of the manner and measure on the basis of which aspects of their culture will be studied (according to procedures and models for the cultivation of intangible culture that are prescribed by the UNESCO Convention for the Preservation and Protection of the Intangible Cultural Heritage). With work on these areas with a vigour commensurate with their needs and importance and by observing the whole of the cultural context, the persistent vitality of the traditions and the development of creativity are nurtured and realised; documentation, archiving and analysis of existing material the content of which refers primarily to Istria and is stored at home and abroad; the creation and development of new document collections; educational programmes and advice for those who in their work are concerned with the intangible culture of Istria; conferences, programmes and events are organised; production and publishing are developed, as well as local, regional, national, cross-border and international collaboration with structures and individuals that have similar contents.

8 Buletić, M. i Hauser N., 2012. *Istraži, zabilježi sačuvaj / Esplora, scrivi, salvaguarda*. Pazin: Etnografski muzej Istre / Museo Etnografico dell'Istria

9 www.cenki-cecii.com